

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/45/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416207337
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8416207337.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Karola Krochtu v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: Y. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XX, XXX XX P., zastúpenému: JAKUBIS & PARTNERS s.r.o., so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, IČO: 50 990 365, o zaplatenie 1.680,69 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok, č.k. 9Csp/172/2016-148 zo dňa 14.02.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalovanému vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

O výške náhrady trov odvolacieho i dovolacieho konania rozhodne súd 1.inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom I. súd žalobu zamietol, II. vyslovil, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 52 ods.1 až 4, § 53 ods.1 až 3 a ods.5, § 54 ods.1,2, § 100, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka a zároveň ust. § 92 ods.2 Zákona o bankách.

3. Súd prvej inštancie je toho názoru, že postúpenie bankovej pohľadávky, ktoré je v rozpore so zákonnými pravidlami podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách je právnym úkonom odporujúcim zákonu, a tým absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka podľa ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

4. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka, nehovoriac o tom, že v tu súdenom spore postupníkom je obchodná spoločnosť

špecializujúca sa práve na hromadné vymáhanie postúpených pohľadávok, ako je súdu známe z jeho činnosti.

5. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky prostredníctvom podmienok v § 92 ods. 8 zákona o bankách a ich naplnenie musí byť považované za zákonný predpoklad platnosti postúpenia aj z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je vždy zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

6. Žalobca tvrdí, že zákonné podmienky postúpenia splnené boli, lebo klient (žalovaný) bol v dlhodobom omeškaní s plnením svojich záväzkov, ktoré ku dňu postúpenia pohľadávky trvalo 761 dní a že je splnená aj zákonná podmienka písomnej výzvy banky, ktorou tu bola jednak výzva zo dňa 09. 09. 2015, ale aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 30. 09. 2015. Súd prvej inštancie však rovnako ako žalovaný vyslovil názor, že uvedené výzvy nepreukazujú splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, a to z dôvodu nezachovania zákonnej 90 dňovej lehoty medzi výzvou a postúpením pohľadávky.

7. Ak žalobca tvrdí, že zo zákona nevyplýva podmienka uplynutia 90 kalendárnych dní medzi výzvou a samotným postúpením pohľadávky ako to tvrdil žalovaný, tak súd prvej inštancie uviedol, že tento názor žalobcu nepodporuje nielen logika a účel danej zákonnej úpravy, ale ani jej výslovné gramatické zákonné vyjadrenie. Kľúčové sú tu z hľadiska ich vyjadrenia a celého kontextu prvé dve vety § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktoré treba vnímať komplexne a vo vzájomných súvislostiach. Prvá veta jasne hovorí, že Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Druhá veta hovorí, že Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok.

8. Za danej dikcie zákona podľa názoru súdu logicky neprichádza do úvahy iný výklad ako ten, že postupnosť daných krokov musí byť taká, že pri omeškaní klienta ako prvý krok najskôr musí byť písomná výzva banky, a až po nasledujúcom nepretržitom 90 dňovom omeškaní klienta (druhý krok), ktoré po nej nasleduje je možné platné postúpenie pohľadávky. Slovíčko „napriek“ by v danom kontexte inak nedávalo zmysel, čo jasne potvrdzuje druhá veta predmetného zákonného ustanovenia, ktorá len podporuje záver o tom, že účelom zákona bolo po výzve banky poskytnúť klientovi 90 dňovú ochrannú lehotu, v rámci ktorej môže zvrátiť cesiu pohľadávky banky tým, že ešte pred postúpením uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva s výnimkou prípadu, kedy by šlo o tak povediac „notorického neplatiča“ ktorého omeškanie by v súhrne presiahlo jeden rok (§ 92 ods. 8 veta druhá, časť za bodkočiarkou).

9. Ak by zákonodarca daným vyjadrením v § 92 ods. 8 zákona o bankách (v prvej vete) nezamýšľal poskytnutie 90 dňovej ochrannej lehoty klientovi banky na zvrátenie postúpenia pohľadávky, potom by druhá veta predmetného ustanovenia (a to tak jej časť pred bodkočiarkou ako aj za ňou) nedávala zmysel, nakoľko v druhej vete sa jasne hovorí že právo postúpiť pohľadávku banka nemá ak klient ešte pred postúpením svoj záväzok celkom uhradí okrem prípadu, kedy by súčet jeho omeškaní presiahol jeden rok, kedy by už ani danou úhradou postúpenie pohľadávky zvrátiť nemohol. To, že dané ustanovenie limituje právo banky postúpiť pohľadávku určitou lehotou je absolútne zrejmé, keďže po výzve banky je klientovi daná možnosť ešte pred postúpením záväzok celkom uhradiť. Je tu teda daná lehota „do postúpenia“, ktorej začiatok sa odvíja práve od výzvy banky. Ak by potom platil názor žalobcu, tak by bolo v podstate na voľnom uvážení banky, či po danej „výzve“ v zmysle prvej vety poskytne na plnenie omeškaného záväzku s príslušenstvom klientovi lehotu len 1 deň alebo 90 dní, čo okrem toho, že by to bolo absolútne netransparentné a vo vzťahu ku klientom absolútne nepredvídateľné, zjavne by ani nenapĺňalo predstavu zákonodarcu, ktorý jasne stanovil, že ak „napriek“, teda aj po písomnej výzve banky je klient aj tak 90 kalendárnych dní v omeškaní, je možné postúpenie pohľadávky s výnimkou

prípade, ak klient ešte pred postúpením, teda práve rámci uvedenej 90 dňovej lehoty svoj záväzok celkom uhradí.

10. V danom prípade žalobca predložil len písomné výzvy zo dňa 09. 09. 2015 a zo dňa 30. 09. 2015 od ktorých do dňa 23. 10. 2015, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky neuplynula lehota 90 dní, preto toto postúpenie pohľadávky odporuje zákonu a je neplatné.

11. Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uviedol uvádza, že v danej situácii vzhľadom na nesplnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky na žalobcu je bezpredmetné prehlásenie v článku IV. bod 4.2 písm. d) Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23. 10. 2015, v zmysle ktorého mal postupca potvrdiť, že pohľadávky spĺňajú predpoklady na postúpenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. I keď nemožno vylúčiť, že všetky ostatné pohľadávky postupované uvedenou zmluvou tieto predpoklady spĺňali, pohľadávka voči žalovanému ich z dôvodov už uvedených (nezachovanie ochranej zákonnej 90 dňovej lehoty medzi výzvou banky a samotným postúpením) nespĺňa. Následne súd prvej inštancie vzhľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obo/210/2001 poukázal na to, že záver uvedeného rozhodnutia je na daný prípad absolútne neaplikovateľný. Závery, ktoré boli uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu boli dávno prelomené. Zároveň sa súd prvej inštancie nestotožnil s názormi prezentovanými žalobcom a podporenými niektorými autormi (JUDr.Kristián Csach, PhD, LL.M publikované v časopise Súkromné právo č. 1/2015). Ani neplnenie povinnosti dlžníka, ktorý podľa platobnej histórie na úver vo výške 1.000,- Eur uhradil len 24,65 Eur nič nemení na tom, že súd musel prihliadnuť na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko vymáhanie pohľadávky a uplatnenie práv v právnom štáte musí mať a má svoj právny rámec, zákonný postup a ani nesporná existencia dlhu dlžníka nemôže ospravedlniť jeho nedodržanie. V danom prípade sa navyše plnenia domáha profesionál znalý práva proti neprofesionálovi - spotrebiteľovi, preto nedodržanie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle osobitných ustanovení zákona o bankách tu ide na ťarchu veriteľa a nemôže ho zhojiť ani neplnenie povinnosti dlžníka splácať úver, keďže dlžník na neplatnosti postúpenia pohľadávky bankou na žalobcu žiadnu vinu nenesie a nijako túto neplatnosť nezavinil.

12. Neobstojí argumentácia, ktorú tu produkoval aj žalobca o „dohode“ umožňujúcej postúpenie pohľadávky odchylné od podmienok § 92 ods. 8 zákona o bankách, akou tu má byť dojednanie v bode 19.16 žalobcom predložených Všeobecných obchodných podmienok (keďže článok I bod 10 samotnej zmluvy na ktorý žalobca v tejto súvislosti tiež poukazoval len všeobecne hovorí o práve postúpiť pohľadávku, a teda tam nejde o dohodu o odchylnom dojednaní podmienok postúpenia). Dohoda s takými zásadnými následkami, akými by malo byť obídenie striktného zákonného rámca postúpenia bankových pohľadávok uzatvorená so spotrebiteľom na ochranu ktorého dané ustanovenia práve slúžia, ak by mala byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie by musela byť výsledkom jednoznačne danej a preukázanej slobodnej vôle oboch zmluvných strán vyžadujúcej informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Podľa názoru súdu tieto náležitosti v žiadnom prípade nemôže spĺňať takéto jednostranne pripravené, individuálne nevyjednané a vopred predtlačené prehlásenie veriteľa v obchodných podmienkach, ktoré dlžník zjavne nemal možnosť ovplyvniť či vylúčiť. Navyše súd prvej inštancie dal do pozornosti, že obdobná zmluvná podmienka s absolútne rovnakým významom ako je tu bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok zmluvy o úvere už bola súdmi právoplatne judikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve Slovenskej sporiteľne, a.s. (viď rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/199/2016) čo má okrem iného dôsledky v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka. Ani argumentácia o preferencii výkladu v prospech platnosti právneho úkonu tu podľa názoru súdu neobstojí, lebo v danej veci ide o jasné porušenie zákonných podmienok kde iný výklad ako je výklad so záverom o neplatnosti postúpenia pohľadávky nie je možný. Zároveň súd prvej inštancie poukázal čo do prezentovaných názorov žalobcu poukazujúcich na ustálenú súdnu prax na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 4Co/145/2014 alebo 17Co/139/2017, ktoré sa týkajú žalobcu, Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.6Co/757/2015, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/46/2016 (týka sa žalobcu), rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/79/2015, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/254/2016 (týka sa žalobcu), rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/899/2015 a 13Co/204/2016 (týkajú sa žalobcu), rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/493/2015 (týka sa žalobcu) či Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/406/2015 (týka sa žalobcu).

13. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 255 ods.1 C.s.p. v spojení s ust. § 261 ods.1,2 C.s.p. V danom prípade plný úspech v spore mal žalovaný, keďže žaloba proti nemu bola v

celom rozsahu zamietnutá, preto podľa § 255 ods. 1 C.s.p. mu vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodol v druhom výroku tohto rozsudku tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

14. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, že odvolací súd vyhovie žalobe, respektíve v zmysle ust. § 389 ods.1 C.s.p. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca sa nestotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je na splnenie predpokladov podľa tohto ustanovenia potrebné, aby bol dlžník v omeškaní so splnením postupovaného peňažného záväzku po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní, pričom táto lehota začína plynúť až po doručení písomnej výzvy banky. Takýto výklad z dikcie ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyplýva. Toto ustanovenie pojednáva len o písomnej výzve banky voči svojmu klientovi, t. j. výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. Ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením poskytnúť dlžníkovi lehotu na dobrovoľné plnenie po dobu 90 dní od doručenia výzvy, bolo by to v ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách výslovne a jednoznačne uvedené. Keďže v súdenom prípade si zmluvné strany navyše dojednali plnenie v splátkach, dlžník sa ocitol v omeškaní ihneď po tom, čo nezaplatil splátku v dohodnutej dobe splatnosti. Potreba osobitného upozornenia na plnenie tejto splátky preto ani nie je potrebná a postupca by si mohol vymáhať nárok na zaplatenie takto omeškanej splátky súdnou cestou aj bez osobitného upozornenia pre dlžníka o tom, že nezaplatil splátku v lehote splatnosti. Argumentácia súdu je preto absurdná a v rozpore so základnými súkromnoprávnymi princípmi, keďže dlžník sa dostáva do omeškania okamihom nezaplatenia splátky v deň splatnosti, nie až po výzve banky. Poukázal na Nález Ústavného súdu SR z 22. júna 2017 sp. zn. II. ÚS 796/2016. Postup súdu, ktorým si súd upravil zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách a nad rámec zákona upravuje, že omeškanie dlžníka nastáva až doručením výzvy banky je v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci, na základe ktorého právomoc meniť zákony prináleží moci zákonodárnej, nie moci súdnej. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo predloženými listinnými dôkazmi nesporne preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a k porušeniu bankového tajomstva. Žalobca v súvislosti s platným postúpením pohľadávky taktiež poukazuje na čl. I bod 10 Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX podľa ktorého, ak dôjde k akémukoľvek prípadu porušenia, napr. v prípade nesplácania pohľadávky riadne a včas, je banka oprávnená postupovať v súlade s Úverovými podmienkami, VOP a všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä je oprávnená požadovať zaplatenie úrokov z omeškania, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, postúpiť pohľadávku, uplatniť si svoje práva na rozhodcovskom súde, na všeobecnom súde, vymáhať pohľadávku formou exekučného konania, poskytnúť informácie o tejto skutočnosti do spoločného registra bankových informácií. Zároveň poukázal na bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok a na § 89 ods.1 Zákona o bankách s tým, že toto ustanovenie pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení Zákona o bankách, pričom ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nevyklučuje odchyľnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si v posudzovanom prípade dohodli vzájomné práva a povinnosti odchyľne od predmetného zákona a to v čl. I bode 10 Zmluvy, resp. aj v bode 19.16 Všeobecných obchodných podmienok. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/2/2016 zo dňa 02.05.2017, 10Co/76/2016 zo dňa 07.02.2016, 9Co/145/2015 zo dňa 05.10.2016 a na ďalšie obdobné právne názory Krajského súdu v Prešove a v Trnave. Žalobca v súvislosti s aktívnou legitimáciou v konaní ďalej poukázal na skutočnosť, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu žalobcu na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd mal povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Žalobca zastáva názor, že aj prípadné porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spojiť s občianskoprávnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 Zákona o bankách nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovanému, ale administratívnu zodpovednosť postihnutelnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 Zákona o bankách. Splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. To znamená, že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na

platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 Občianskeho zákonníka. S nedoručením takejto výzvy teda nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ale len sankcie vyplývajúce zo Zákona o bankách, konkrétne zodpovednosť banky v zmysle ust. § 50 ods. 1 Zákona o bankách. Vzhľadom k uvedenému má žalobca za to, že ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zároveň žalobca poukázal na skutočnosť, že v súlade s prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok bol žalovaný ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní po dobu 761 dní. Žalobca preto zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatnenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania. Pokiaľ ide o otázku aktívnej legitimácie žalobcu, predmetnú skutočnosť žalobca preukázal predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Splnenie podmienok v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách žalobca v konaní preukázal predloženými výzvami zo strany postupcu, platobnou históriou úveru a tiež prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok a tam uvedeným počtom dní omeškania žalovaného.

15. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Odvolanie považuje za nedôvodné, so skutočnosťami v ňom uvedenými sa nestotožňuje a naopak má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z úplne zisteného skutkového stavu a zo správneho právneho posúdenia merita vecí, pričom súd postupoval tak, že boli zachované procesné práva oboch strán. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil nedodržanie podmienok postúpenia pohľadávky, keďže žalobca nepreukázal splnenie podmienok postúpenia v mysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Zároveň poukázal na to, že postúpenie pohľadávky je upravené v ust. § 524 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. V tomto prípade sa však právny predchodca žalobcu a žalobca musia pri postúpení pohľadávky riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou je v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka písomne vyzvala klienta na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Súčasne musí postupca preukázať, že bol postúpený zosplatený úver. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej vecnej legitimácie postupníka. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na záver rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 13. 01. 2006 sp.zn. 5Co/460/2015. Z vykonaného dokazovania prvoinštančného súdu jednoznačne vyplýva, že právny predchodca žalobcu nepostupoval v zákonnej úprave platného postúpenia pohľadávky, nakoľko žalovaným jednak riadne nedoručil výzvu a zároveň nedodržel 90 dňovú lehotu omeškania. Zároveň s tvrdeniami žalobcu o tom, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu vyzvaný na úhradu omeškaných splátok a to oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ktoré podľa žalobcu spĺňa náležitosti výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa žalovaný nestotožňuje, nakoľko nie je možné považovať oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za výzvu v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. K rozdielu k výzve a oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti uviedol, že výzva je presne tou výzvou, ktorú uvádza § 92 ods. 8 Zákona o bankách, a teda potrebným predpokladom na to, aby mohla banka postúpiť pohľadávku a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti je úkonom banky, ktorá vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru. Výzva je predpokladom postúpenia a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti o tom že banka uplatňuje svoje právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Tieto dve výzvy nemožno zamieňať a ani nijako nahrádzať a už vonkoncom nemožno tvrdiť, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je výzvou banky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Čo do ustanovenia 19.16 uvedeného VOP žalovaný uviedol, že je neplatné z viacerých dôvodov a žalobca sa jeho obsahu nemôže dovolávať. Neplatnosť tohto ustanovenia vidí žalovaný z dôvodu rozporu s kogentným ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Zároveň žalovaný uviedol, že ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách, predtým ods. 7 sleduje aj podmienky odstúpenia, čo je zrejme aj zo samotnej dôvodovej správy k predmetnému zákonu, ktorú citoval. Zároveň poukázal, že z uvedeného výkladu jednoznačne vyplýva, že pri tzv. bankových úveroch, kde postupcom je banka, je zároveň pre platné postúpenie pohľadávky nutné dodržať podmienky ustanovené v § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Zákon o bankách pre platné postúpenie pohľadávky banky vyžaduje súčasne splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, avšak ich splnenie žalobca nepreukázal, respektíve nedodržel. Z toho dôvodu je postúpenie pohľadávky neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Doručenie, respektíve preukázateľné odoslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách je jednou z podmienok pre platné postúpenie pohľadávky. Žalovaný preto tvrdí, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný. Súd prvej inštancie vec správne posúdil, keď vyhodnotil postúpenie pohľadávky za neplatné z dôvodu

nedodržania podmienok postúpenia pohľadávky. Preto žalovaný navrhol rozsudok potvrdiť a zaviazat žalobcu nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania.

16. Vo veci rozhodol odvolací súd uznesením č.k. 5Co/97/2018-200 zo dňa 31. 07. 2018. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 06. 08. 2018. Odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu. Konštatoval, že rozsudok súdu prvej inštancie bol doručený právnomu zástupcovi žalobcu, teda odvolateľa dňa 20.03.2018. Posledný deň na podanie odvolania bol 04. apríl 2018, teda streda. Odvolanie bolo podané 05.04.2018, teda vo štvrtok.

17. Proti tomuto uzneseniu podal včas dovolanie žalobca. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 7Cdo/5/2019 - 236 zo dňa 27. 02. 2019 uznesenie Krajského súdu v Prešove z 31. 07. 2018 sp.zn. 5Co/97/2018 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca žalobkyne prevzal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie 20.03.2018 (viď doručenkú pripojenú k č.l. 157 spisu). Lehota na podanie odvolania proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie začala žalobkyni plynúť 21.03.2018, koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na deň 04.04.2018, ktorý bol riadnym pracovným dňom. Žalobkyňa podala odvolanie elektronickými prostriedkami bez autorizácie dňa 04.04.2018, teda v posledný deň odvolacej lehoty (č.l. 163 spisu), čo preukázala dovolaciemu súdu aj printscreenom elektronickej schránky žalobkyne. Uvedené odvolanie dodatočne doručila súdu prvej inštancie aj elektronicke s kvalifikovaným elektronickým podpisom 05.04.2018 (č.l. 181 spisu). Odvolanie žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie tak bolo podané včas, čo znamená, že záver odvolacieho súdu o oneskorenom podaní odvolania nie je správny. Nesprávnym odmietnutím odvolania bola žalobkyni znemožnená realizácia jej procesného práva na preskúmanie rozhodnutia súdu prvej inštancie v odvolaním napadnutom rozsahu odvolacím súdom v takej miere, že tým bolo porušené jej právo na spravodlivý proces. Dovolací súd preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods.1, § 450 C.s.p.) s tým, že v zmysle ust. § 453 ods.3 C.s.p. odvolací súd rozhodne o trovách pôvodného a aj dovolacieho konania.

18. Po vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 C.s.p. a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 19. 06. 2019 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

19. Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, odôvodnením napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie správne posúdil nedôvodnosť podanej žaloby. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdom prvej inštancie a v plnom rozsahu na ňo odkazuje.

20. Žalobca v odvolacom konaní neuviedol žiadne námietky, s ktorými by sa už nevyporiadal súd prvej inštancie pri rozhodovaní vo veci samej a opätovné zdôvodnenie ich neopodstatnenosti pre rozhodnutie v tejto veci aj odvolacím súdom by bolo len opakovaním už nič vyčerpávajúceho zdôvodnenia poskytnutého sporovým stranám súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

21. Súd prvej inštrukcie v odôvodnení rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil. Z pohľadu logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť závažné nedostatky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasnej aj právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp.zn. IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby strana bola pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkou a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

22. Odvolací súd už vo svojom rozhodnutí sp.zn. 5Co/159/2015 zo dňa 23.08. 2016 konštatoval, že aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou

súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009). Podľa ustanovenia §92 ods. 8 zákona o bankách môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1) splatná a to až po prechádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie. Sprísnenie zákonných predpokladov z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je vždy zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

23. Rozhodujúcou okolnosťou v prejednávanej veci je v prvom rade vo všeobecnosti fakt, ktorý nemožno opomíňať, že sa jedná o spotrebiteľský spor (pohľadávka banky zo spotrebiteľského úveru). Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a následné dlžníkovo nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Písomná výzva banky dlžníkovi je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Z obsahu spisu vyplýva, že výzva banky zo dňa 09. 09. 2015 na zaplatenie omeškaného dlhu z úveru bola adresovaná žalovanému, ale z obsahu spisu nevyplýva, že by mu bola doručená. Doručené mu bolo oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti a zasielané mu bolo aj oznámenie o postúpení. Zmluva o postúpení pohľadávok číslo 1237/2015/CE bola uzavretá dňa 23. 10. 2015 a oznámenie o postúpení pohľadávky bolo zasielané žalovanému dňa 30. 10. 2015. Aj keby odvolací súd zobral do úvahy, že aj výzva na zaplatenie pohľadávky bola zasielaná dňa 09. 09. 2015, aj keď to nebolo riadne preukázané, z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, tak ako to uzavrel súd prvej inštancie, že medzi výzvou a zmluvou o postúpení pohľadávky neuplynulo 90 kalendárnych dní ako zákonný predpoklad pre platné postúpenie pohľadávky banky.

24. Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ) (rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp.zn. 7 Cdo 26/2017 z 28.03.2018).

25. Odvolací súd poukazuje i na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, z ktorého vyplýva, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta Zákona o bankách pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Dovolací súd preto uzatvára, že následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia, musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť.

26. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu (§ 39 OZ). Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v Zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka.

27. Ustanovením § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu. Zákonné podmienky akými sú postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva,

90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

28. Ust. § 89 ods. 1 ani iné ustanovenie Zákona o bankách účinné v čase uzavretia zmluvy o úvere a v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok neumožňovalo banke a jej klientovi upraviť si práva a povinnosti z obchodov odchyľne od tohto zákona alebo osobitného predpisu. Keďže znenie bodu 19.16 VOP umožňuje postúpenie bankovej pohľadávky bez splnenia podmienok stanovených v § 92 ods. 8 Zákona o bankách, je v rozpore so zákonom. Odvolací súd má za to, že ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách je kogentným ustanovením a dohodou zmluvných strán sa od neho nemožno odchyliť.

29. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na túto skutočnosť odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať.

30. Správne rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

31. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C.s.p.).

32. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 C.s.p. a § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého žalovaný ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. V dovolacom konaní mal úspech žalobca. Preto odvolací súd priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 C.s.p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.